

HRVATSKA RIEČ

Predplatna cijena: na godinu K 12. — Za pô godine K 6. — Za Šibenik na godinu donašanjem u knjucu K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12. — Suvrše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sredom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiškara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglas, priobčena pisma i zahvale tiškaju se u 30 para peti redak ili po pogodbi. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rekopiši se ne vraćaju.

Prenimo se...

Iz pokrajine.

Prošlog dana kralj je primao takodjer poslaništva svih tako zvanih autonomnih zemaljskih uprava, te je svaki poglavica podastrô odnosni zemaljskim jezikom čestitao kralju. I dalmatinski zemaljski odbor postao je odaslanstvo, koje je predvodio predsjednik sabora Dr. V. Ivčević.

U svim ovakim prigodama sve ono što se pred svjetom krunom događa jest državnički posao ili čin od državničke važnosti. S toga toliko govor Dra. Ivčevića koliko odgovor kraljev biva predhodno dogovorno utačen u odgovornom vladom.

Kralj je svakom odaslanstvu odgovorio u odnosnom zemaljskom jeziku te se u službenim novinama čita, kako je Nj. Veličanstveno odgovorili odaslanstvu iz Česke i Moravske u českem i njemačkom jeziku; onom iz Kranjske njemački i slovenski; onom iz Gorice, Trsta i Istre talijanskom jeziku. Samo je odgovor dalmatinskom odaslanstvu bio sastavljen na njemačkom jeziku.

Mi ovdje utvrđujemo činjenicu, da se je od vlasti Njeg. Vel. hrvatski element kolikko istre toliko i Dalmaciju podpuno omalovažio može se kazati ne priznato.

Dok Hrvati i Sloveni iz primorskih zemalja već znaju, kako će na ovo odgovoriti, u Dalmaciji, gdje je jezik pokrajinske uprave po zakonu izključivo hrvatski, mi ustajemo protiv c. k. vlasti, odgovornoj za ovaj čin i javno žigoštem postupanje c. k. dalmatinskog Namjestnika i c. k. Ministra predsjednika. U prvom je redu c. k. Namjestnik odgovoran — ovaj domaći sin, od kojega zbog njegovog fizičnog stanja nije moguće ni tražiti ni od njega očekivati podnesi zadovoljstvima!

Potreba je s toga mislimo, pače i dužnost je narodnog zastupstva, da u većkom parlamentu pozove na odgovornost c. k. ministra predsjednika, jer je nužda da se posao razčisti kako treba i narodu našem dolikuje.

Moramo pažiti i ovom prigodom živo pozlatiti što saborski predsjednik ili nije znao, ili nije htio izposlovati ono, što su njegovi drugovi iz ostalih zemalja mogli izposlovati. Ako pak on nije mogao izposlovati to bješe on stvari kod kuće.

Od njega je to zahtjevao ponos zemaljskog odbora odnosne zemlje i naroda, od njega pred predstojte zastupanju.

Niti je pravo, niti je dostojno, da Hrvati budu uvieki i na svakom mjestu poniženi kao da su bezpravno robije.

Ova ponjenja frebalo bi da prestanu, a ne mogu prestati nego samo, ako se udari u našem javnom životu pravim putem interesa i časti naroda a ne onih pojedinaca. Onda bi nas odgovorni čimbenici u monarchiji i poštovanju.

S. I. Turgenjev:

Tap, tap, tap!

Prevo S. Z. (5).

Vidjevši da udarenjem nisam više mogao da djelujem na njega, pustih proći koje vrijeđam, potom pričinili se kao da se budim i gledajući Tegleva, zapitah ga začudjeno:

- Jeste li vi izšli van?
- Jest, odgovori mi nehajno.
- Je ste nadalje čuli onaj štropot?
- Jesam.
- A je li prešao sada?
- Ne znam! Sada mi nije više stalo.
- Sada? Zašto sada?

Teglev ne odgovori.

U taj čas me je podbio osjećaj srama i prkosa. Nu nisam se mogao da odlučim da mu izpoviedim moje gursuzivo.

— Čujte, rekoh mu, uvjeren sam, da sve to nije drugo, no naobrazba vaše maštice.

Teglev nabre obrve.

- Ah, mislite?
- Kazite što ste čuli klapati?
- Čuo sam i nešto drugo.
- To jest?

vali, te se ne bi ni usudili naš narod ni pred vladarom ponizati.

Poštedje ovoga čina same se od sebe nameću, a te su, da bez ikakva obzira treba ustatiti proti današnjoj upravi u Dalmaciji, koja je pod t. zv. „domaćim sinovinama“ nije drugo, već pogoršano izdanje zloglasnog Pavićeva sistema, koji je Dalmaciju doveo do ruba propasti.

Što se sad u ovu jednoin Dalmaciji zla, sramotna i bezštida događa — to prekorčuje svaku mjeru, a svemu je zlu izvor i razlog: c. k. dalmatinsko namjestništvo i oni čimbenici zemaljskog odbora, koji drže da nemaju druge dužnosti nego biti ekspositura c. k. vlade.

U poslu ovog poklonstva zemaljskog odbora kralju ima još jedna okolnost, koja bi trebala da se bistro razjasni.

U našem novinstvu kolaju dva teksta pozdrava g. Dr. Ivčevića. U jednom se govori o narodu i o Bosni, a u drugom svega toga nema.

Trebalo bi znati, koji je od tih dvaju autentičan, jeli prvi ili drugi, i onda kako se dogodilo da kolaju dva teksta. Ili je valjda i ovdje bilo križanja?

Ali zašto onda po novinam kola i onaj sa krizanjem i onaj bez krizanja?

To sve treba razjašnjenja.

Trödlerov pobratim „Argus“.

Naš narod ima već godinu da čuje i čita po novinama ime „Argus“, a još mnogi za stalno ne znaju tko je taj goso, a i oni koji znaju kolebaju i u sumnji su što je i tko je tij.

da li je to onaj „genij“, koji je znao kroz dugi niz godina tjerati svoj varalački zanat u Bugarskoj, Srbiji i Italiji, te najzd kao staro, iztrošeno berekince upasti u Dalmaciju, da odatre dospje u naravu svog milog pobre, ne po vjeri i narodnosti, već po čućenju i radu, u naravu varalice Trödlera.

Naša slika priliku.

Dr. Drinović već je dobrano orisao i kazao svetu i narodu hrvatskome, tko je taj Trödler, a red je sada, da razkrinkamo i njegova pobratima — Argusa, koji mu je bio i jest uvek desna ruka u svim njegovim gnujsnim podrigama i u očnjivanju poštenih hrvatskih rodoljuba.

Hajdem redom:

„Argus“ ili ti vam negađašnji nadri-profesori, tko je taj goso, i to krije u Krizevci, u Srbiji, pak u Bugarsku, odakle je bio prognat, ne radi rodoljubija, već radi nemoralog življenu i inih prijavština kojima se ni kašnje nije mogao oteći iako ostvario godinama.

Radilo se je o tome, da se žalostno postupanje, koje je do tada vladalo u provedbi

Teglev se nagnje napred, i zagrise si usnu. Očito je, da je okljevao.

— Zvali su me! rekne najzad u pô glasa skrećući glavu na stranu.

— Zvali su Vas?

— Jedno (Teglev sledište) gledati na stranu, jedno čejade, koje sam mislio da je do sad umrlo, a da nisam bio siguran... nu sad sam o tom osyđećen.

— Kunem Vam se Iliju Stjepanoviću, da ste sve to uobrazili.

— Uobrazio? ponovi.

— Hoćeće se sam uvjeriti?

— Sigurno da hoću.

— Onda izidjimo.

VIII.

Preobukoh se odmah i stadoh slediti Tegleva.

S druge strane puta napram kolibi nije bilo kuća, nego jedna nizka, mjestimice razvaljena živica, iza koje se spušta jedna nagla pristranica u daleku ravnicu.

Magia je svedj jednako zavijala sav kraj; na dvadeset koraka nije se razpoznavao nikoli oblik.

Predjosmo onamo preko živice, te se zaušavismo.

tobojnjeg unapredjenja Dalmacije zamjeni s boljim i da se počne sa ratarskim tečajevima u Trogiru i Šibeniku.

U Trogiru služivo je kao praktični učitelj g. J. Baranović, koji tu još služuje, a u Šibeniku g. Antun Vendler. Kao stručni učitelj u Šibeniku g. P. L. Blančani. Kad ovaj ode u mirovinu, mjesto osta prazno.

„Argus“ protjeran odasnu, nema drugog utočišta, nego Dalmaciju. Znao je, što mora raditi. Kao što Trödler ljubi skute i koljene da dodje do vlasti, tako i „Argus“ počeo je, iza kako je bio pregnat iz svih spomenutih zemalja, lizati se oko dalmatinske vlade, kojoj su tada bili u službi Pavić i Truskia. Pomisli! Napisa „Argus“ čudo od brošure, kao što je ona: „Blagostanje Dalmacije i dalmatinski pučki učitelji“. Netom ova ugledna svjetlo, svi se na vlasti u Zadru velikome Simeonu klanjav i proglasuju ga spasom Dalmacije.

Školsku vlast Široim zemlje dijeli njegovo remek-djelo, a da ne pita pučko učiteljstvo, kako je to „Argus“ pokrao iz Bugarske i Srbije, te sve splee u jedan vječan, da ga pokloni, kao liepi dan neznačljivima, na vlasti, kojima je ekonomski napredak naše pokrajine povjeren bio. „Argus“ kao učitelj.

Šibenik, kad je „Argus“ u nju došao, bio je u nemiloj trzavici.

Bila je borba medju pok. Šuprušnikom i Zlatarevićem. Borba užasna i težka, koja je urođila žalostnom posljedicom. Među moralnim krivimci suj su prouzročili pokušano ubojstvo Dra. Zlatarevića nije sigurno „Argus“ zadnjih.

Tko je onaj, kolj, iza kako bi pojeo pô prušta i ulio u se po 12 piva, pisao one članke u odašnjem „Narodu“, aki li ne „Argus“?

Tko je onaj, koji je upropastio šibenski ratarski tečaj, jer u njemu ništa nije radio, ako ne „Argus“?

Tko je onaj, koji je pojeo sav med iz košnica i žvakao vosak i konserv, te tim upropastio pčelinjak ratarskog tečaja, ako ne „Argus“?

Tko je onaj, koji je ucvilio našu mladež, jer danas mora raditi njegovih grijeha biti zatvoren ratarski tečaj, ako ne „Argus“?

Tko je onaj, koji je izveo množtu prevara, o kojima znaju još danas pričati ravnatelj gradj. Škole Rossini, žena željeznogčekova Bilića, Štauber u Zadru, prevareni neki Sutivanjac, tvrdka šišavčica strojjeva „Singer“, pa i samo pokrajinsko školsko viće, tko ako ne „Argus“?

A kad bismo s ovom brojanicom svršili?

„Argus“ kao otac obitelji.

Tko je poznavao njegovu prvu mučenicu ženu bolje od nas? Sva dobra svojstva što može da ima jedna majka, bila su pri njoj.

Ovdje je, prošane ponjeću glavom. Stanite mirno i ne gorovite, posluhnite.

Napregnuti uši kao i on, nu osim onog neprestanog i gotovo nezamjetnog šumora što naliči disanju noći, ne čuh ništa.

Bacajući si otkad dokad upitljiv pogled, ostadosmo nepomični nekoliko časaka.

Potom se odlučimo da se vratimo u kolibu.

— Ilij! — prošapta jedan glas tih, kao čuh vjetra, što se činio da dolazi iz živice.

Obojica pomaknemo.

— Dobro! lane Teglev, sada ne ćete više dvojiti.

— Počekajte, odgovorit mu, to ne doznaće ništa. Valja vidjeti da li nije kogod... koji šalivdžija što se s nama titra.

Sunuh preko živice, i zaputim na onu stranu, s koje, u koliko sam mogao razabrati, bio je doprovod glas.

— Ko ide tam? — povičem glasom, što je poduprano naličju onom kojim je Teglev malo prije bio dovikao isti upit.

— Prrr... jedna poplašena patka proleti pod mojim nogama, kao kuglia.

Poštočni nehotice. Kolike li djetinjavosti!

Obazre se natrag. Teglev je stajao još na mjestu, na kojem sam ga bio ostavio.

Po ciele dane i noći pisala bi članke i prevarovala brošure, koje je „Argus“ pod svojim imenom u svjet turao. Da je ovo neoboriva tvrdnja, dokazom je, što poslije njene mučenice smrti „Argus“ nije više napisao nikakovo djelo nego samo gadne članke, prem je bio na seve četiri strane sveta navajo toliko toga. Kako je „Argus“ držao svoju suprugu? Golu, bosu, gladnu i ženu. Spavalj je na slami bez pokrivala, pa dok „Argus“ u veselu družvu pripoveda, kako će se ozentiti s mlađom i bogatom ženom, pokojna mu prva žena upljena kao vatreli stup trči gradskim ulicama, kojima se ori njezin bolni krik: „Pkokrite me, pokokrite me!“

U groznim mukama malo za tim ona izdahnula.

Cio Šibenik plači sudbinu te jedinice, a široi radi „Argus“. Sutra dan po njezinu pokopu, dodju prijatelji, da ga posjeti i po prijateljicu tječe, „Argus“ vas ko preobrazen. Pred njim pečene kokosi i vino, da se je dan prije vjenčao, a kamo li ženu, još onaku ženu, pokopao.

Po smrli jedinice opet se je „Argus“ ozentio da dosta bogatom i uglednom gospodnjom iz Hrvatske, ali kako? Prevaro. Pošto je neko vrieme ova vredna žena s „Argusom“ živila, opazi da joj dalje nije moguće s njim obstati i da se njoj sprema ista sudbina prve žene „Argusove“, njezine dobre prijateljice. Ostavi ona „Argusa“ i pobježe. Nu „Argus“ se ne smeti. Proglasi se udovcem i ravnateljem „realke“ u Šibeniku, te na taj način zavede jedno lijepo djevojče, učiteljicu iz Istre. Kako je i ova kukavica svršila cijelome je svetu poznato, jer je „Argus“ morao skikati Šibeniku radi njegovih poštenih djela. Prognat je na šibenskog tečaja.

Zakupnice pulastara i kokosi, mesare, trgovce, postolare, svakoga je prevario i na stotine kruna duga ostavio. Za dječju se nije starao, puštanju ih je, da gladuju, a bili bi i poskapani od glada skupa korakom upravi u kolibu.

Za dječju se nije starao, tako brzo, htio da primir, i vrati ih se prama vrtu.

Da bi neko bljži bio sazvao tri puta Iliju, nije bilo ni sjeni dvojbe; da je u onom pozivu bilo nešto žalbovna i tajanstvena, morao sam takodjer da priznam,

Nu ko zna? To mi se je, doista, činilo nerazumljivo, nu nije li se možda moglo da protumači tako lako kao i štropot, što je bio smutio Tegleva?

Hodan nuz živicu na maloj daljini od naše kolibe, zaustavljuje se kadikad da gledam naokolo.

Kraj živice, nedaleko od naše kolibe, stršala je jedna stara vrba s gustim lišćem.

Prijevala se kao neka crna mrlja sred bieline magle, onakove nepregledne magle što zaslijepljuje i zaustavlja pogled još više od noćne tmice.

(Nastaviti će se).

neda mu mira. On ostavlja Rim i leti u naručaj svog milog Trödlera u Zagrebu, da ko braća po čuvstvu, osjećaju i rodoljubju rade na zator hrvatskog naroda, samo da se dočepa novaca i zadovolji svoje nikre strasti.

I tu, u Trödlerovu „Pravu“ izkalo je „Argus“ svu svoju opaku dušu. Članci podpisani tim njegovim prišvirkom zgadili su svakog pošteneog Hrvata. Bili su to članci, koje je samo Trödler mogao primati u svoje grijusno glasilo. Govoriti dalje o tim člancima nije moguće, a nije ni potreba. Osudilo ih je sve što imo kod nas čestita i poštena.

Eto, takav je desni prijatelj Trödlera, onaj koji mu i danas pomaže u njegovoj izdajničkoj radbi.

Treba li još dokazivati, da je Trödler zloduh Hrvatske?

Političke vesti.

Njemačka bahaost. Uslijed zadnjih nemira na bečkoj univerzi, zatvorena je i „mensa academic“a. Ova je mjeru osobito zlo došla po slavenske djeake u Beču, koji su velikom većinom tu svagdašnji gosti, pak su najednom ostali bez hrane. Intervencijom predsjednika mense, sveučilišnog profesora Dra. Wagnera pl. Jauregg-a mensa je napokon jučer otvorena. Njemački su djaci zaposjednili prostorije mense, zatvorili željezni rošljaki, i zabranili su ulaz svakom nenjemačkom djaku. Uslijed toga došlo je pred mensem do ozbiljne tučnjave. Nadošla je policija, te je predsjedništvo mense bilo primorano, da zatvor istu do neizvjesnog vremena.

Za hrvatske, slovenske i srbske djeake u Beču. Pišu nam iz Beča: U sjednici „Narodne Sveze“ sakupilo se je na prvi mih 645 kruna u fond, iz kojeg će se podupirati sve slavenske djeake na bečkim visokim školama iz južnih zemalja, kojim je oduzeta mogućnost u mensi dalje jesti, iako za uzdržavanje mense doprinisu stalne godišnje podpore zemaljski odbori svih zemalja.

Prof. Jagić i aneksija. Javljaju nam iz Beča, da je mjesto referenta u odboru velikačke kuće austrijske o osnovi zakona za aneksiju ponudjeno dvorskom savjetniku profesoru V. Jagiću.

Velevlasti priznat će aneksiju. Srpski ministar vanjskih posala Milovanović izjavio je jednom izvjestitelju petrogradskog „Novog Vremena“, da je na svom putu po Evropi dobio uverenje, da će velevlasti priznati aneksiju Bosne. Sabiji, pošto nije spremna za rat, da neprestoje ništa drugo, nego da se zadovolji s eventualnom odstetkom. Ovog je mjenje i vodja mlado-radikalna Ljuba Stojanović. Kod staro-radikalna izjavala je izjava Milovanovića veliku uzrujanost. „Magdeburge Zeitung“ prima iz Petrograda, da predstoji zbljenje Austro-Ugarske i Rusije. Austro-ugarski poslanik grof Berchtold u tom predmetu bio je u duljoj audijenciji kod cara, a zatim je konferio sa Izvolskiem.

Državno magjarsko lučko redarstvo. Državni tajnik Sztereny izjavio je u pešanskom saboru odgovarajući na naručen Hodyev upit o potrebi lučkoga pograničnoga državnoga redarstva za hrvatsko Primorje, sliječe: „Lučko redarstvo neobhodno je nužno, te je provedba ovoga stavljena već u izgledu sa strane našeg ministarstva unutarnjih posala, koje ovo pitanje već proučava te će se u skorom roku staviti na dnevni red visoke kuće.“

Kritični položaj u Austriji. Parlamentarni položaj u obće je posve kritičan. Izazvali su to dogodjaji u Pragu. Kada bi vlast bila prisiljena uslijed neprestanih demonstracija da proglaši iznimno stanje u Pragu, to bi prva posljedica bila, da bi se carevinsko vijeće moralo odmah dogoditi.

Iz hrvatskih zemalja.

Demonstracije proti hrvatske trobojnici na Rici. „Narodna čitaonica“ na Ricu je izvjesila hrvatsku trobojnici prigodom jubileja. Buduće se prostorije čitaonice nalaze u sredini Corsa, to je trobojnica bola oči nadobudne od „Giovane Fiume“, te su počeli demonstrirati, dapače su ju htjeli i skinuti, nu bez uspjeha, jer je policija zapričela skinuće, a trobojnica se vila do na večer.

„Hrvatski dom“ na Sušaku. Na Sušaku su pokrenuli opet ideju da sagrade „Hrvatski Dom“. U tu svrhu priređuje klub „Mladost“ ples. „Hrvatski Dom“ bi okupio sva hrvatska društva, koja danas nemaju zgodnih prostorija.

Pobjeda „Narodne organizacije“ u Arsenalu. Na 3. t. m. se je u Arsenalu u Puli vodila borba između „Narodne organizacije“ i socijalista o pouzdanicima za izbor u upravu zavoda za osiguranje radnika za slučaj

nesreće. Izbor je svršio na večer te su izabrani sa većinom od 250 glasova predloženici „Narodne organizacije“: Rak i Vjekoslav Karabačić.

Hrvatskomu narodu!

Nečuveno, od akademijskih oblasti na žalost podupirano ponašanje njemačko-nacionalnog djaštva, na bečkom sveučilištu prisiljio je zatvoriti „mensu akademiku“, gdje je veliki dio našega djaštva dobivao dnevnu hrana, te je dovelo do bledje naše djeake u Beču.

Mnogim fali doista komad hiljeba!

S toga se obraćamo na sva nam srodruna srđca u domovini i drugovjeđe sa poklikom: Pomožite!

Neka svak doprine po svojim silama, e da bi se pomoglo časovitoj nevolji našega djaštva u Beču.

Podpisana „Narodna Sveza“ je u tu svrhu izabrala posebni odbor, u kojem se nalaze za-stupnici Ivanjšević, Dr. Korošec, dvorski savjet. Ploj i Dr. Žitnik.

Svi se darovati šalju na blagajnika Dra. Ignacija Bočića, Beč, Parlamenat.

Rodjaci i rođakinja! Pomožite hitro, jer je bleda nužda.

Narodu ne bi bilo na čast, kada bi do-zvolio, da u ovom času nastrada glada radi njegova mladost, kada su joj bezsrdni tudjinci zatvorili vrata.

Najljepšu narodnu solidarnost pokažimo tim, da uzajamno podupremo našu mladost, koja se ovdje proganja, a u kojoj leđi budućnost našeg naroda.

Beč, 4. prosinca 1908.

„Narodna Sveza“ na carevinkom vjeću
Dr. Vinko Ivčević Dr. Ivan Šusterić
predsjednik predsjednik.

Pokrajinske vesti.

Sjednica uprave stranke prava. Savijljem sjednicu uprave naše stranke za dan 11. prosinca u 10 sati prije podne, u Splitu, te molim svu gospodu članove, da izvole nefaljeno na istu pristupiti, jer će se razpravljati o stvarima odlučne važnosti.

Zadar, 25. studenoga 1908.

D. Ivo Prodan
predsjednik.

† Dr. Ante Zlendić. Preminuo je u Splitu, posle duge i težke bolesti, Dr. Ante Zlendić, dugogodišnji upravitelj realke. Pokojnik je bio vredan nastavnik u odličan rodoljub, te je u Splitu uživao veliki ugled. Za više vremena bio je i predsjednik „Hrvatske Čitaonice“. Mrtvo telo prenesešeno mu je na Šoltu, odakle je bio rodom. Laka mu zemlja!

Giovane tranquillissimo! Tako je nazvao „Dalmata“ onog Tomu Gherina, koji je u mjesecu rujnu, prigodom prolazka Sokolaša kroz Zadar, turmio u more izmenada dobrovoljca Žigica i udario djaka Bolića, i koji je vrlo dobro poznat i ovdje u Šibeniku. U subotu bila je pred pokr. sudom Zadru razprava proti Gherinu radi spomenutih čina... i taj „giovane tranquillissimo“ bio je osudjen na 6 mjeseci zatvora!

Iz grada i okolice.

Za „Družbu sv. Cirila i Metoda za Istru“ primila je mještansku podružnicu od g. I. Čelar i A. Vendlera po 2 krune i to u počast smrti pok. Dume Lovrić Kninu, a u počast smrti pok. Dr. Ante Zlendiću u Splitu od A. Vendlera 2 krune.

Svega K 6—
Zadnji izkaz „ 605/67
Ukupno K 611/67

Napred za našu Istru!

Radi jučerašnjeg blagdana primorani smo današnji broj izdati na po ark.

Iz Tiesnoga primamo: Ovih dana Vrhovno Sudiste u Beču potvrdilo je osudu Prizivnog Suda u Zadru proti sudcu gosp. Miši Vidaku, a to samo što se tice premještaja na trošak osudjenika. Skoro posle 3 godine boravka među nama, eto odlazi nam obće štovan i ljubljenu naš sudac gosp. Vidak. Dok dodušno gubitak poštene, nepristranog i valjanog sudije, na osobiti smo način uveljili radi gubitka ovakog čeljedata, koji se u držvenom životu uvek u svakoj prigodi pokazao iskren prijatelj i dobar Hrvat, podatan i veselo drug, pak bi želili i kako bi nam milo bilo, kad bi mu zamjenik imao njegove sposobnosti, čime bi se i unapred ovdje sudski stalež, njuju naličan, cienio i poštovao do dolične mu mjere.

Tješnjani.

Svečani otvor pučke ženske škole u Murteru. Pišu nam odanle, da je u nedjelju na najsvjećniji način otvor ondješnje novoustavljene ženske pučke škole, u koju se upisalo 128 učenica obvezanih na počadjanje. Da je bilo udovoljiti željama onih roditelja, koji

su htjeli upisati i djecu izpod 6-e i povrh 12-e godine, bio bi broj upisanih nadmašio 150. Tom prigodom pridružilo se školskoj svečanosti cijelo mjesto. Mužko i žensko, mlado i staro, sve je počrnilo da sudjeluje veselju ženske djece i pratio ih škole u crkvu, iz crkve u školu. U crkvi obdržana je svečana služba božja, preko koje je m. p. župnik Plavčić izrekao upravo krasan govor. Poslike službe božje u školi progovorili su djeci i roditeljima škol. kot. nadzornik g. S. Šindić, učiteljica g-djica Kelo i g. Markov. — Murter je ovom prilikom bio sav u svečanu ruku, što dokazuje, koliko svjetni Murterinci drže do prosvjete i odgoja svog podmladaka. Evala im!

U odlomku Dubravi ove občine sa graditi će se doskora dve čatrnje, jedna u zaselku „Rasovac u Dasci“ od 2600 hl. sadržine, a druga u zaselku „Kapelina u Rakovselu“ od 280 hl. sadržine. Ukupna potrebita troška iznosi 30.500 K. Dotične su osnove već odobrene, te će od rečene potrebitine 90% pasti na teret državne uprave, a 10% na teret zemaljske zaklade. Netom se obave još neke zvanične formalnosti, gradnja će pomonutih čatrnja započeti. Tako će i odlomak Dubrava biti obskrbiven pitkom vodom.

Zavaravanje. Primamo iz Vodica, da se u prošli ponedjeljak imao dijeliti kurukur, što ga vlađa gladujućim opredjeli. I došla sirovina iz Rasline, Zatona, Tribunja i Prvića. Nas bogoviti dan čekali i čekali — mnogi od glada i zaveljao — ali niti kurukura niti političkog činovnika da ga razdieli. Ovakova šta može se samo u Dalmaciji dogadjati.

Kinematograf. Još danas program od ponaredjeljka. Sutra promjena.

Razne vesti.

Intolerancija njemačkog djaštva u Gracu. Jugoslavenski djaci u Gracu otidjuće u rezervne univerze da dade odstraniti jedan broj „Neue Freie Presse“, koji je bio po njemačkim djacima u vestibulu univerze izložen, a koji se državač u jedan urevdilj članove protiv Slovenaca. Istom prigodom ga umolise za dozvolu, da bi na univerzi držali skupštinu za svoju sveučilišnu zahtjeve. Kad se povratilo do rektora napadlo ih njemački djaci skupljeni u vestibulu, te je došlo do tučnjave. I to je tako razglasena teutonska kultura.

Prieki sud u Pragu. Dne 2. prosinca na sam jubilarni dan Njegovog Veličanstva proglašeno je nad zlatnim Pragom iznimno stanje. Krvinak sa svojim pomoćnikom pobrano je iz Beča, da bude na mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladih ljudi, koje je policija kao pomannu hatala i zatvara ne gledajući, da li su šta skrivili. Proglašenje iznimnog stanja bolno se je doj-milo osobito čestih zastupnika. Načelnik i podnačelnik Praga po zaključku praškog gradskog vijeća podio je u Pragu u mjestu. Praški su zatvor međutim prenapanjeni upašenika, osobito mladi